

„Crkva je dom milosti,
a to je "tlo" gdje zvanje niče,
raste i donosi plod.“

(papa Franjo)

KONFERENCIJA VIŠIH REDOVNIČKIH POGLAVARA I POGLAVARICA
BOSNE I HERCEGOVINE

POVJERENSTVO ZA PASTORAL ZVANJA

„Crkva je dom milosti,
a to je "tlo" gdje zvanje niče,
raste i donosi plod.“

(papa Franjo)

Materijal za pripremu i slavlje Dana molitve za duhovna zvanja

Sarajevo, 2016

Uvodna riječ

Bliži se nedjelja Dobroga Pastira, dan kada se obilježava Sjjetski dan molitve za duhovna zvanja. Tom prigodom Crkva na poseban način moli za nova zvanja, za nove navjestitelje i svjedoke Radosne Vijesti i za veći žar onih koji su na tom putu. Ti dani nas pozivaju na skrb za nova duhovna zvanja i potiču nas na veću zauzetost oko promicanja pastoralna zvanja.

Bog nije čekao da ljudi dođu k njemu. On uvijek čini prvi korak, pa nam je poslao svoga Sina. A Gospodin Isus, Sin Očev, živio je svakodnevicu najobičnijih ljudi: ganulo ga je mnoštvo koje se činilo poput stada bez pastira, pozvao je učenike koji će nastaviti njegovo djelo, za učenika je pozvao carinika, a pretrpio je i izdaju jednoga učenika.

Isusovo poslanje bilo je da svakom čovjeku otvori vrata spasenja. Vjerujem da će ova knjižica i ove godine pomoći našoj većoj zauzetosti za pastoral zvanja.

Ove godine knjižica je osmišljena s većom molitvenom nakanom za duhovna zvanja. Zato neka ona bude na blagoslov svima koji će se njome služiti.

A Isus Krist, živa Riječ neka se zauzme za nas te nam po zagovoru Blažene Djevice Marije podari nova duhovna zvanja. Neka nas prati ljubav i briga Dobroga Pastira!

s. Lidija Kalfić, FDC

Poruka pape Franje za 53. svjetski dan molitve za duhovna zvanja

Draga braćo i sestre!

Kako bih želio da tijekom ovog izvanrednog Jubileja milosrđa svi krštenici dožive radost pripadnosti Crkvi i otkriju da se kršćanski poziv, baš kao i svako pojedino zvanje, rađa u krilu Božjeg naroda i dar je Božjeg milosrđa! Crkva je dom milosti, a to je "tlo" gdje zvanje niče, raste i donosi plod.

Iz tog razloga pozivam sve vas da, o 53. Svjetskom danu molitve za duhovna zvanja, razmišljate o apostolskom zajedništvu i zahvaljujete za ulogu zajednice na putu zvanja svakog pojedinca. U buli najave izvanrednog Jubileja milosrđa podsjetio sam na ono što je Beda Časni rekao o pozivu svetog Mateja: "Miserando atque eligendo" (Misericordiae vultus 8). Gospodinovo milosrdno djelovanje oprašta naše grijehе i otvara nas novom životu koji se konkretizira u pozivu na nasljedovanje i poslanje. Svako zvanje u Crkvi ima svoj izvor u Isusovu samilosnom pogledu. Obraćanje i poziv su dva lica iste medalje i ostaju trajno uzajamno povezani kroz cijeli život učenika misionara.

Blaženi Pavao VI. u svojoj apostolskoj pobudnici Evangelii nuntiandi opisao je različite korake u procesu evangelizacije. Jedan od tih koraka je pripadnost kršćanskoj zajednici (usp. br. 23), onoj zajednici od koje smo mi sami primili svjedočanstvo vjere i jasan navještaj Gospodinova milosrđa. Ta pritijelovljenost kršćanskoj zajednici obuhvaća u sebi cjelokupno bogatstvo crkvenog života, osobito sakramente. Doista, Crkva nije samo mjesto u koje vjerujemo, već je to također predmet naše vjere; zbog toga u Vjeronanju molimo: "Vjerujem u Crkvu".

Božji se poziv zbiva posredstvom zajednice. Bog nas poziva da postanemo dijelom Crkve i, nakon što postignemo određeni stupanj zrelosti u njoj, on nam daje točno određeni poziv. Zvanje je put kojim se kroči zajedno s braćom i sestrama koje nam je Gospodin dao: to je poziv koji odiše zajedništvom. Crkvena dinamika poziva je protulijek ravnodušnosti i individualizmu. Ona uspostavlja zajedništvo u kojem je ravnodušnost pobijedena ljubavlju, jer zahtijeva da izađemo iz sebe samih i stavimo svoj život u službu Božjeg nauma, prigrbljujući povijesne okolnosti njegova svetog naroda.

Na ovaj Dan posvećen molitvi za duhovna zvanja, potičem sve vjernike da preuzmu svoj dio odgovornosti u pogledu brige i razlučivanja zvanja. Kad su apostoli tražili nekoga da zauzme mjesto Jude Iškariotskog, sveti Petar je okupio stotinu i dvadeset braće (usp. Dj 1, 15); a kod izbora sedmorice đakona okupila se skupina učenika (usp. 6, 2). Sveti Pavao je dao Titu točno određene kriterije za izbor prezbitera (usp. Tit 1, 5-9). I dan-danas kršćanska zajednica je uvijek prisutna u razlučivanju zvanja, u njihovoj izgradnji i njihovoj ustrajnosti (usp. Apost. pobud. Evangelii gaudium, 107).

Zvanja se rađaju u Crkvi. Od prvog trenutka kada se zvanje javi, nužno je imati odgovarajući "osjećaj" za Crkvu. Nitko nije pozvan isključivo za određeni kraj, za neku skupinu ili crkveni pokret, već za Crkvu i za svijet. "Jasni znak autentičnosti neke karizme njezina je crkvenost, njezina sposobnost da se skladno uklopi u život svetoga Božjeg naroda za dobro svijetu" (isto, 130). Odgovarajući na Božji poziv, mladi čovjek osjeća kako se širi njegov crkveni obzor, pred očima mu se otvara mnogolikost karizmi i kadar je poduzeti objektivnije razlučivanje. Zajednica, na taj način, postaje kuća i obitelj gdje se zvanje rađa. Kandidati sa zahvalnošću promatraju to posredovanje zajednice kao nezaobilazni element za svoju budućnost. Uči poznavati i ljubiti braću i sestre koji slijede put različit od njihova; a te veze jačaju u svima zajedništvo.

Zvanja rastu u Crkvi. Tijekom izgradnje kandidati za različita zvanja trebaju sve bolje upoznavati crkvenu zajednicu, nadilazeći ograničene poglede koje svi na početku imamo. U tu je svrhu korisno poduzeti neko apostolsko iskustvo zajedno s ostalim članovima zajednice, kao na primjer: u društvu dobrog vjeroučitelja naviještati kršćansku poruku; iskusiti evangelizaciju periferije zajedno s nekom od redovničkih zajednica; otkriti blago kontemplacije kroz iskustvo života u klauzuri; bolje upoznati misiju ad gentes u kontaktu s misionarima; s dijecezanskim svećenicima produbiti iskustvo pastora u župama i biskupijama. Za one koji su već u izgradnji, crkvena zajednica ostaje uvijek temeljno odgojno okruženje, prema kojem se osjeća zahvalnost.

Crkva podupire zvanja. Nakon konačnog opredjeljenja, naš put zvanja u Crkvi ne završava, već se nastavlja u našoj spremnosti na služenje, u našoj ustrajnosti i trajnoj izgradnji. Onaj tko je posvetio svoj život Gospodinu spreman je služiti Crkvi gdje god je to potrebno. Misija Pavla i Barnabe je dobar primjer te spremnosti služiti Crkvi. Poslani od Duha Svetoga i antiohijske zajednice u misiju (usp. Dj 13, 1-4), vratili su se toj istoj zajednici i ispripravili što je

Gospodin učinio po njima (usp. Dj 14, 27). Misionare prati i podupire kršćanska zajednica, koja uvijek ostaje ključna referentna točka, kao vidljiva domovina koja pruža sigurnost onima koji su na putu prema vječnome životu.

Među pastoralnim djelatnicima posebnu važnost imaju svećenici. Po njihovoj se službi uprisutnjuje Isusova riječ, koji je rekao: "Ja sam vrata ovcama [...] Ja sam pastir dobri" (Iv 10, 7.11). Pastoral zvanja je temeljni dio njihove pastoralne službe. Svećenici prate one koji traže svoje zvanje, kao i one koji su već posvetili život služenju Bogu i zajednici.

Svi su vjernici pozvani postati svjesni crkvenog dinamizma zvanja, kako bi vjernička zajednica mogla postati, po primjeru Blažene Djevice Marije, nalik majčinu krilu koje prihvaća dar Duha Svetoga (usp. Lk 1, 35-38). Majčinstvo se Crkve očituje u ustrajnoj molitvi za zvanja i odgojnom radu i praćenju svih onih koji osjećaju Božji poziv. Crkva to majčinstvo izražava također pažljivim odabirom kandidata za svećeničku službu i posvećeni život. Konačno, Crkva je majka zvanja stalnom potporom onih koji su posvetili svoje živote služenju drugima.

Molimo Gospodina da svima onima koji su na putu zvanja podari duboki osjećaj pripadnosti Crkvi te da Duh Sveti u pastirima i svim vjernicima osnaži duh zajedništva, razlučivanja i duhovnog očinstva i majčinstva.

Milosrdni Oče, koji si dao svoga Sina za naše spasenje i trajno nas podupireš darovima svoga Duhom, daj nam žive, gorljive i radosne kršćanske zajednice, koje su izvori bratskoga života i koje kod mladih bude želja da se posvete Tebi i djelu evangelizacije. Podupri te zajednice u njihovu nastojanju da ponude odgovarajuću katehezu zvanja i putove posebnog posvećenja. Udijeli mudrost potrebnu za razlučivanje zvanja, tako da u svemu sja veličina tvoje milosrdne ljubavi. Neka Marija, Isusova Majka i odgojiteljica, zagovara za svaku kršćansku zajednicu, da, postavši plodnom po Duhu Svetom, bude izvor pravih zvanja u službi svetoga Božjeg naroda.

*Iz Vatikana, 29. studenoga 2015.
Prva nedjelja došašća*

ČOVJEK U BOŽJEM NAUMU

Cilj ovog susreta je posvijestiti mladima:

- tko je čovjek u Božjem naumu
- što znači da je čovjek Božja slika
- u čemu se očituje naša sličnost s Bogom
- kako živjeti svoju sličnost s Bogom

Prijedlog za motivaciju (preporuča se da mladi pojedinačno po strofama čitaju tekst):

Sigurno je, Gospodine, da ti neprestano na nas misliš.

Sigurno - još prije nego postadosmo,

pa i prije nego nastade svijet - ti si o meni maštao,

ti si na mene mislio, ti si me ljubio!

Sigurno je da me stvori tvoja ljubav

kao posebno biće, a ne serijski proizvod,

kao prototip, a ne na tekućoj vrpci,

kao nijednoga prije mene i nikoga za mnom,

kao potrebna čovječanstvu.

Sigurno je, Gospodine, da si mojem životu

odredio posebnu sudbinu.

Sigurno je da imaš oduvijek plan - upravo sa mnom.

Čudesan plan koji oduvijek nosiš u svom srcu,

kao što se otac domišlja

najsićušnjim malenkostima za dijete o kojem sanja.

Sigurno je da se neprestano naginješ nada me,

vodiš me k ostvarenju,

svjetleći na mojem putu i snažeći moju dušu.

Sigurno je da se rastužiš kad zastranim ili odbjegnem,

ali mi ujedno pritječeš da bi me podigao,

kad posrćem ili padam.

Ne daj da i načas zaboravim tvoje postojanje.

Ne molim te da blagosloviš ono

što sam isplanirao u svojem životu,

već mi udijeli milost otkrivati život

koji si meni namijenio.

(M. Quoist)

Razgovor o tekstu:

- Može li se iz teksta iščitati koji plan Bog ima sa čovjekom?

Čovjek - slika Božja

- Umanjuje li Božji plan čovjekovu slobodu izbora i djelovanja? Obrazloži!

Čovjek je sam sebi trajna zagonetka i uporno se trudi i želi tu svoju zagonetnost spoznati i razriješiti. Unatoč mnogim pokušajima, svako ljudsko biće ostaje pred neriješenom zagonetnošću svoje osobne tajne, jer nije ono što on misli o sebi, niti ono što drugi drže o njemu. Čovjek je prvenstveno ono što o njemu misli, govori i u odnosu na njega čini Bog.

Ljudi su u svakom vremenu nastojali dokučiti Božje tragove u svijetu, dolazeći do spoznaje svoje zavisnosti, svoje stvorenosti i Njegove egzistencije. Ali čovjeku nije dovoljno površno znati, ili samo znati da postoji Bog stvoritelj. On želi zvati Boga njegovim imenom, približiti mu se i uspostaviti osobni odnos s Njim, odnos štovanja i ljubavi. To se, međutim, nikada ne događa samo ljudskim nastojanjima i naporima. Nužno je da mu sami Bog iziđe u susret, da mu otkrije svoje lice i očituje svoj nutarnji život. Bog je to i učinio. Poduzeo je inicijativu i na poseban način otkrio sebe čovjeku, a u tomu otkrivanju otkrio je i čovjeka čovjeku.

Slika! U galeriji, muzeju, crkvi ili dvorani, svim slikama jedno je zajedničko. Žele predočiti ono ili onoga tko tu nije stvarno ili osobno prisutan. Slika dočarava i uprisutnjuje lik iz nekog prošlog ili minulog vremena, oživljava sjećanje. Ako je slika umjetnička, stavlja nam pred oči viziju nekoga umjetnika i izaziva našu maštu. Često je slikom moguće na neki način predstaviti i učiniti vidljivim i ono što je viđeno unutaranjim očima, što se javilo u našoj mašti, u našim fantazijama i slutnjama. Svaka slika predočava nekoga ili nešto, to na određeni način uprisutnjuje u našu sadašnjost. Ali time nije iscrpljeno značenje onoga izričaja da je čovjek slika Božja. Čovjek kao slika Božja doista je na svojevrsan način i prisutnost Boga u vremensko-prostornim odrednicama.

- Kad biste dobili zadatak da napravite umjetničku sliku ili fotografiju, koga biste naslikali ili fotografirali?
- Koliko biste se angažirali? Obrazložite.
- Je li moguće naslikati Boga? Obrazložite.

Boga nije moguće naslikati jer ga, kako kaže sveti Ivan u Prologu svoga Evanđelja, nitko nikada nije vidio. Samo On može sebe „naslikati“ i tu svoju sliku drugima,

točnije čovjeku darovati. Stvaranjem čovjeka Bog nam je zapravo darovao svoju sliku na izuzetan način. Utisnuo je sebe, svoj lik u ljudski lik. Ta slika Božja u ljudskom liku rezultat je sasvim posebnog Božjeg angažmana i kao takva kristalnom jasnoćom ocrta položaj čovjeka u cjelovitosti postojanja. Ako je čovjek slika Božja, onda on nije samo ključ za poznavanje Boga čija je slika, nego i za poznavanje čovjeka koji je slika Božja.

Što znači da je čovjek slika Božja?

Izraz „slika Božja“ prije svega znači da čovjek predstavlja Boga u vidljivom svijetu, da je njegov zastupnik, njegov veleposlanik. Idemo li još dalje to znači da je čovjek Božje prebivalište, da je u njemu na svoj način prisutan Bog. Možda ova riječ prebivalište zvuči staromodno u današnjem izričaju, ali je zapravo itekako suvremena. Dovoljno se sjetiti, primjerice osobne karte na kojoj je naznačeno mjesto prebivališta. Ono se može mijenjati ali ga imaju svi ljudi. Čovjek je Božje prebivalište, Bog je u njemu trajno nastanio svoju sliku! Možemo, barem izvedeno, reći da je čovjek Božji „domaćin“. Prisutnost Boga (slike Božje) u čovjeku čini čovjeka sličnim Bogu.

Čovjek jest slika Božja, vrlo je bliz i blizak Bogu, ali sveti Pisac uočava i to da je čovjek različit, bitno različit od Boga. To izražava pojmom da je stvoreni čovjek slika ali i „sličnost“ s Bogom. Ovim pojmom „sličnost“ ograničen je domet čovjeka kao slike Božje. Hoće se reći da je čovjek s jedne strane kao Bog, a s druge strane nije jednak Bogu. Čovjek je cijelim svojim bićem slika Božja, a tu slikovnost najbolje uočavamo u njegovu razumu, slobodi, individualnosti, sposobnosti da vlada, svojoj singularno-pluralnoj egzistenciji i socijalnosti. Božja slika u čovjeku nikako nije statična. Ona je toliko dinamična koliko je dinamičan sami Bog. Božja prisutnost u čovjeku označava i određuje njegovu bogosličnost.

Iz iskustva znamo da je sličnost bitna za prijateljstvo i da se na njoj grade mnoga prijateljstva. Kad je Bog učinio čovjeka sličnim sebi izabrao ga je da mu bude blizak, osposobio ga je za prijateljstvo. Poticaj za prijateljstvo prema Bogu ne može doći od čovjeka, može doći samo od Boga. Bog je stvorio čovjeka da mu bude prijatelj, htio ga je kao svoga sugovornika. Taj čin samoga stvaranja jest ujedno i Božji poziv čovjeku da mu uzvрати prijateljstvom, jer je prijateljstvo po svojoj naravi uzajamno.

Ovo nas potiče da razmislimo u čemu je i koliko nam je stalo do prijateljstva s Bogom. (Potaknuti sudionike da iznesu svoja mišljenja)

- Što znači biti prijatelj?
- Navedi neke osobine pravoga prijateljstva!
- Što znači biti prijatelj Božji?
- Jesam li ja prijatelj Božji?

Uloga i poslanje

Ljudska sloboda

Prva i temeljna spoznaja svakog čovjeka jest da je on stvorenje, da svoj postanak duguje nekom drugome, za nas vjernike volji i želji Božjoj. Razumljivo je stoga da vjernik svoj odnos prema Bogu najprije doživljava kao darovanost, ovisnost i poslušnost. Taj doživljaj rađa u njemu osjećajem zahvalnosti prema Bogu. Možda nam ovakav govor tvrdo zvuči u ovom vremenu opće emancipacije i čovjekove težnje za potpunom samostalnošću. I

prirodne znanosti danas sve više dolaze do zaključka o čovjekovoj višestrukoj ograničenosti, uvjetovanosti i određenosti. Želi li čovjek ispravno i potpuno ostvariti svoju egzistenciju, neće to moći bez prihvaćanja svoje darovanosti i ovisnosti o Bogu, svome Stvoritelju. Ako čovjek živi tu ovisnost o Bogu u najrazličitijim vidovima svakodnevnoga života, on postaje ključ za razumijevanje Boga, postaje doista slika Božja. S druge strane, Bog postaje ključ za razumijevanje čovjeka, jer su Bog i čovjek u nerazdvojivoj korelaciji i nije moguće shvatiti ni prihvatiti jednoga bez drugoga. Upravo u sličnosti s Bogom čovjek je kruna stvaranja, ima posebnu ulogu i poslanje koje mu je Bog namijenio samim time što ga je stvorio kao svoju sliku.

Prema Božjem naumu čovjek je njegov predstavnik, sustvaratelj svijeta. U zajedništvu s njime on dovršava stvaranje, ali je pri tome vezan uz Božji red i njegove vrednote. Zadužen je da sve što je Bog stvorio ostane dobro (usp. Post), da sve sačuva onakvim kakvim je Bog htio. To se dobro odnosi i na međuljudske odnose. Stvoren kao muško i žensko čovjek odražava intimu odnosa u Bogu koji je trojstven. Stvoren i ostvaren kao zajedništvo, pozvan je da dostojanstveno gradi zajednicu obitelji i društva. To je dostojanstvo vlastitost svakog ljudskog bića, bez obzira na rasu, narodnost, kulturu ili ekonomski potencijal. Posebnu crtu ljudskog dostojanstva čini Božji poziv na zajedništvo s Njim, i to već od samoga čina stvaranja.

U Starom zavjetu čovjek je sasvim jasno potvrđen kao slika Božja (Post 1,27-31). Na toj se činjenici temelji poziv upućen čovjeku da u svemu nastoji biti što sličniji Bogu. Međutim, čovjek se može slobodno u odnosu prema Bogu opredijeliti. Bog mu daje slobodu izbora. U Starom zavjetu to se ostvarivalo preko Božjeg zakona, a u Novom zavjetu sloboda je naviještena kao oslobođenje od grijeha, smrti i zakona, na što se čovjek, potaknut milošću, treba slobodno opredijeliti u ljubavi. Novi zavjet ne predstavlja neku izričitu ili dorečenu nauku o slobodnoj volji, ali svaki čudoredni zahtjev koji postavlja Isus Krist tu slobodu pretpostavlja.

Isus Krist, koji je savršena slika Boga nevidljivoga (Kol 1,15), koji utjelovljuje Boga u povijesnu zbilju, odbija ljude siliti na spas, ili pak privlačiti pomoću nekih senzacija. Ljudi trebaju doći k Njemu na temelju vjere i povjerenja u Njega. Bog je obdario čovjeka slobodom kao stanjem kojim osoba zadržava mogućnost djelovanja neovisno o vanjskoj i unutarnjoj nužnosti i prisili. Isus poštuje tu čovjekovu obdarenost i diže je na višu razinu, daje joj nove mogućnosti. Čovjekova je sloboda u uskoj vezi s njegovom sposobnošću da bira između različitih mogućnosti i da

donosi odluke. Međutim, u prihvaćanju čovjekove sličnosti s Bogom nisu sve mogućnosti i sve odluke jednako dobre. Samo tamo gdje uspije ostvarivati svoju sličnost s Bogom po Kristovu uzoru, čovjek izabire prave mogućnosti i donosi ispravne odluke. Čovjek se uvijek odlučuje za jednu između najmanje dvije, a često više mogućnosti. Ako to ne čini na temelju promišljanjem upućene slobode, ako ne izabire ono što je u skladu s njegovom sličnošću s Bogom, onda je njegova sloboda promašena, jer joj je cilj promašen. Kada čovjek funkcionira po onomu kakvim ga je Bog htio, onda on sigurno ispravno koristi svoju slobodu. Međutim, poput svih naravnih osobina i sloboda volje je dana u klici, ona mora rasti s procesom ljudskog sazrijevanja.

Najveći stupanj ljudske slobode naziva se, prema Pavlu, sloboda sinova Božjih, a pokazuje se kao:

- sloboda od Zakona, jer čovjek na temelju milosnoga Božjeg poziva može živjeti bez prisile;
- sloboda u Zakonu, jer se Zakon više ne doživljava kao tuđi diktat kojemu se treba pokoravati;
- sloboda iznad Zakona, jer ono što je bio Zakon, to je zapravo postala ljubav. To je sloboda Kristova duha (usp. 2 Kor 3, 17).

Čovjek je neposredno i osobno odgovoran za svoje odluke i čine, jednako za ono što je učinio kao i za ono što je propustio. I činom i propustom on preoblikuje svijet za sebe i druge, ostvaruje ili uništava svoju ljudskost. Njegova djela i propusti čine ga odgovornim. Budući da je slika Božja, čovjekove slobodne nisu nikad indiferentne, one uvijek djeluju konstruktivno ili destruktivno. Ukoliko čovjek svoje odluke donosi kao slika Božja, iz svijesti svoje sličnosti s Bogom, onda su one moralne i konstruktivne, a on sam je slobodniji i potvrđeniji u svojoj bogosličnosti.

Pitanja za produbljenje i razgovor:

- Koliko smo u svojim osobinama slični Bogu? Obrazloži.
- Na koje sve načine narušavamo sličnost s Bogom?
- Zbog čega dolazi do odstupanja od Božjeg nauma?
- Sputava li Bog moju slobodu?
- Što trebamo činiti da bismo sačuvali ili obnovili narušenu sličnost s Bogom?

Pođi za mnom! (Mt 9,9)

Pjesma Klanjam ti se smjerno (PGPN 850,1 i 2)

Molitva

Klanjamo ti se, Isuse Kriste, u tajni Presvetog oltarskog sakramenta. Hvala ti što si prisutan, blizak, brižan, svet i milosrdan.

Ti nam svojim riječima, svojim djelima i cijelom svojom osobom otkrivaš Božje milosrđe.

Otvori nam srce da umijemo čuti tvoju riječ milosrđa

i osjetiti snagu tvojih milosrdnih djela,

jer samo otvorena srca možemo primiti

dar ljubavi i radovati se u njoj.

Hvala ti što pogledom uprtim u tvoje milosrdno lice postajemo sposobni za svoje životne zadatke. Hvala ti što nas prihvaćaš i ljubiš usprkos našoj grešnosti.

Kratka šutnja

Evangeoski odlomak: Mt 9, 9 -13

U ono vrijeme: Odlazeći odande, ugleda Isus čovjeka zvanog Matej gdje sjedi u carinarnici. I kaže mu: »Pođi za mnom!« On usta i pođe za njim.

Dok je Isus bio u kući za stolom, gle, mnogi carinici i grešnici dođoše za stol s njime i njegovim učenicima. Vidjevši to, farizeji stanu govoriti: »Zašto vaš učitelj jede s carinicima i grešnicima?«

A on, čuvši to, reče: »Ne treba zdravima liječnika, nego bolesnima. Hajdete i proučite što znači: Milosrđe mi je milo, a ne žrtva. Ta ne dođoh zvati pravednike, nego grešnike.«

Pokušaj ući u dijalog s pročitanom Riječi. Neka ona odjekne u tvom srcu i neka te takne. Razabiri i motri na što te poziva i potiče.

Šutnja (desetak minuta)

Razmatranje

Matej, carinik i grješnik

Matej je bogati carinik i grješnik. Neprihvaćen i prezren od Židova. Njegovi suvremenici imali su nepotpunu i isključivu sliku o njemu.

Isuse, ti Mateja gledaš drugačije. U njemu si prepoznao neispunjeni život, skrivenu mogućnost, potencijal i vrijednost. Znao si tko je Matej dok sjedi u carinarnici, ali i što može biti i postati. Ti ne gledaš toliko njegovu prošlost koliko budućnost. Daješ mu priliku promijeniti put i način života, primivši ga u društvo svojih učenika. Veliko je to povjerenje i milosrđe.

Na težinu grijeha Bog odgovara puninom praštanja. Milosrđe će biti uvijek veće od svakoga grijeha, i nitko neće moći postaviti granicu ljubavi Boga koji oprašta. (MV 3)

Matej, učenik i apostol

Isuse, na tvoj poziv Matej ne oklijeva, odmah ustaje. Ostavlja sve, posao, carinarnicu, bogatstvo, ali i svoju grešnost jer ga je dotaklo tvoje milosrđe. Uzima tebe, Isuse, za svoga učitelja, želi od tebe učiti, želi slijediti tvoj način života, želi opravdati tvoje povjerenje. Spreman je na put i avanturu u koju ga šalješ sa svojim apostolima.

Lik Mateja carinika pokazuje nam da druge trebamo gledati Kristovim očima i biti prema njima milosrdni. Trebamo im dati priliku i vjerovati da s Isusom mogu postići obrat i činiti velike stvari. Tako nije više presudno što smo bili i što smo sada, nego što možemo biti i postati uz Božju snagu i milosrđe. U milosrđu nalazimo dokaz kako nas Bog ljubi. Iz dana u dan, dotaknuti njegovim milosrđem, možemo i mi postajati suosjećajni prema drugima. (MV, 14)

Isuse, ozdravi naše poglede i pročisti vidike da bismo postajali milosrdni prema drugima, dajući im šansu da budu onakvima kakvima ih ti želiš.

I mene pozivaš

Isuse, ti pozivaš u vremenu i želiš nam dati određeni zadatak, poslanje. Mnogi će se ispričavati neodgovornim poslovima koje baš danas trebaju učiniti, vjerujući da ćeš ih ti, Isuse, razumjeti.

"Pođi za mnom!" – Imam li snage čuti, zaustaviti se, oslušivati i pitati se što bi to značilo u mom životu?

Šutnja

Kao nekoć carinika Mateja i mene pozivaš iz moje životne 'carinarnice', omiljenog mjesta koje mi omogućuje mirnu egzistenciju i prividni smisao. Pozivaš me da izađem iz svojih plicakâ, zacrtanosti, zarobljenosti, neodređenosti i nejasnoća na pučinu jasne slobode. Pozivaš me na nov način života u suosjećajnosti, milosrđu, blagosti, nježnosti, smilovanju i praštanju, ali također i na cjelovitost i radikalnost u življenju Evanđelja. Pozivaš me da postanem "prijatelj carinika i grješnika" (Lk 7,34). Imaš pred očima ono što u meni može oblikovati tvoja milost i milosrdna ljubav. Brineš se da mi podariš istinsku slobodu, istinski i pravi život.

Pozivaš me da bi me poslao tamo kamo bi i sam htio doći.

Pjesma Odzivam se Isuse (PGPN 244)

Kratka šutnja

Velika avantura

"Uputivši mi, Gospodine, svoj poziv: slijedi me,

nisi mi otkrio plan, duljinu i muku puta.

Zaželio si da sve napustim,

da koračam s tobom u zemlji nepoznatoj

bez ikoje druge sigurnosti

do vjernosti i pratnje tvoje ljubavi.
Htio si sačuvati moj život
u svojoj tajanstvenosti
da na tebi jedinom moja vjera počiva.
Otkrivaš mi nove vidike
prijateljstva svoga
i svijet koji čeka spasenje.
Vodiš me naprijed
uvijek dalje,
do kraja,
ne dopuštajući mi
da se zaustavim na pola puta.
I kad ponekad oćutim napast
da se negdje utvrdim,
probudi u meni želju za avanturom,
želju za cjelovitom ljubavlju živom.
Tek tako nestajat ću sve više u tebi,
u božanskoj veličini tvojoj
i bolje služiti Crkvi slobodan."

J. Galot

Pjesma Gdje god su dvojica (PGPN 220)

Poći za tobom, Isuse - to znači krenuti syjesno za tobom i slijediti primjer tvoje milosrdne ljubavi i blizine.

Pjesma O da bude radost među nama (PGPN 260)

"Gospodine Isuse Kriste,
ti si nas poučio da budemo milosrdni kao Otac nebeski;
daj da svatko od nas bude Tvoje vidljivo lice,
lice tebe - uskrslog Gospodina u slavi.
Pošalji svoga Duha
i sve nas posveti svojim pomazanjem
kako bi Jubilej milosrđa
bio godina milosti Gospodnje
te tvoja Crkva, u obnovljenome zanosu,
uzmogne donijeti siromasima radosnu vijest,
proglasiti slobodu zatočenima i potlačenima
te slijepima vratiti vid.
Po zagovoru Marije, Majke milosrđa,
to molimo tebe koji s Ocem i Duhom Svetim
živiš i kraljuješ u vijeke vjekova. Amen."

Papa Franjo

Pjesma Divnoj dakle (PGPN 271)

Pripremila:
s. Jadranka Obućina, ASC

Krunica za duhovna zvanja

Radosna otajstva

Prvo radosno otajstvo - Anđelovo naviještenje Mariji.

Molimo za sve one koji zapažaju poziv na posvećenje Bogu preko evanđeoskih savjeta ili svećeničkog života, da budu velikodušni i spremni poput Marije da kažu svoj „DA“ Bogu.

Drugo radosno otajstvo - Pohod Blažene Djevice Marije sv. Elizabeti.

Molimo za kršćanske obitelji da budu plodno tlo rađanja svećeničkih i redovničkih zvanja.

Treće radosno otajstvo - Isusovo rođenje.

Molimo za sve koji su prihvatili Gospodinov poziv da promatranjem Isusova rođenja sve više osjećaju privlačnost evanđeoskih savjeta.

Četvrto radosno otajstvo - Isusovo prikazanje u hramu.

Molimo za posvećene muškarce i žene da njihov život, potpuno predan Bogu i bližnjima, zavjetovanjem evanđeoskih savjeta bude za svijet izvor vjere, svjedočanstvo ljubavi i znak nade.

Peto radosno otajstvo - Isusa nalaze u hramu.

Molimo za roditelje da znaju poštivati i voditi izbor svoje djece koji se osjećaju pozvanima za posvećeni život ili na svećenički život, te budu prvi navjesticitelji vjere svojoj djeci.

Žalosna otajstva

Prvo žalosno otajstvo - Isusova muka u Getsemaskom vrtu.

Molimo za svećenike da u svojim kušnjama budu sjedinjeni s

Kristom i u svakom trenutku svoga života traže uvijek ispunjenje volje Božje.

Drugo žalosno otajstvo - Isusovo bičevanje

Za posvećene muševе i žene da slijede Isusa spremno i velikodušno na križnom putu, te da se njemu potpuno suobličе.

Treće žalosno otajstvo - Krunjenje trnovom krunom.

Za mladiće i djevojke koji slijede Isusa da vrijeme svoje formacije prihvate kao vrijeme u kojem svlače staroga čovjeka kako bi postali što sličniji Kristu.

Četvrto žalosno otajstvo - Isusov put na Kalvariju pod križem

Za kršćane da žive u punini poziv na svetost slijedeći Krista na putu križa.

Peto žalosno otajstvo - Razapinjanje i smrt Isusova.

Za crkvene poglavare da po primjeru Isusovu znaju „darovati“ život za narod Božji.

Slavna otajstva

Prvo slavno otajstvo - Isusovo uskrsnuće.

Molimo Gospodina da potakne u Crkvi nova redovnička zvanja koja će znati naviještati radosnu vijest uskrsnuća u današnjem svijetu.

Drugo slavno otajstvo - Isusovo uzašašće na nebo.

Molimo Gospodina da podigne u Crkvi mlade pune Duha Svetoga za evangelizaciju naroda.

Treće slavno otajstvo - Silazak Duha Svetoga.

Molimo Gospodina da Crkva danas Marijinim zagovorom bude obogaćena novim zvanjima koja će naviještati evanđelje sve do krajnjih granica svijeta.

Četvrto slavno otajstvo - Marijino uznesenje na nebo.

Molimo Gospodina da podigne u Crkvi nove apostole ljubavi koji će svojim djelima ljubavi ublažiti patnje današnjih ljudi i žena.

Peto slavno otajstvo - Krunjenje Djevice Marije

Molimo Gospodina da Marijinim zagovorom raste broj onih koji se posvećuju u ustanovama posvećenog života te da Crkva sjaji u svijetu po ljepoti svetosti svojih sinova i kćeri.

Otajstva svjetla

Prvo otajstvo svjetla - Isusovo krštenje.

Molimo za sve krštene da uvijek budu svjesni svoga poziva, da budu odvažni svjedoci evanđeoski svjedočiti u društvu i doprinosti učvršćivanju mira u svijetu.

Drugo otajstvo svjetla - Svadba u Kani.

Molimo za zaručnike da uvijek imaju Djevicu Mariju kao prijateljicu i izvor života i od nje uče slušati svaku riječ Gospodinovi, kako bi gradili svoju kuću na tvrdoj stijeni.

Treće otajstvo svjetla - Navještaj Božjega kraljevstva

Molimo za one koji u kršćanskoj zajednici vrše službu Riječi, da odvažno i vjerno naviještaju događaj kraljevstva Božjega.

Četvrto otajstvo svjetla - Preobraženje.

Molimo za osobe koje su se posvetile po evanđeoskim savjetima da po Marijinu primjeru i njezinom zagovorom budu u svijetu živi spomen Isusova života iz Nazareta, rječiti svjedoci Božje ljepote preko molitve i djela ljubavi prema bližnjima koji su najpotrebniji.

Peto otajstvo svjetla - Ustanova euharistije.

Molimo za svećenike da Gospodin umnoži njihov broj u našim zajednicama i učini ih istinskim svjedocima svoga uskrsnuća.

Homilija

Isus, Dobri Pastir, zove nas u ljubavi. To čini bez prestanka i ne umara se. Kako čuti njegov poziv? I kad ga čujemo, kako se odazvati?

Sveti Pavao kaže kako ga je Isus pozvao još iz majčine utrobe. Ova nam rečenica zvuči pomalo čudnovati jer poznajemo Pavla kao farizejskog sljedbenika (a njima je Isus izrekao osam puta „jao vama“) i velikog progonitelja kršćana. Kako ga je Isus pozvao za apostola još u majčinoj utrobi a Pavao ga svom žestinom proganjao? Očito da Isus dopušta i zaobilazne putove dok konačno ne smirimo svoje srce u njemu. Postavljamo logično pitanje: Kako to da je sv. Pavao, odnosno Savao, čuo Isusov poziv tek kao odrastao čovjek pred Damaskom a Isus ga neprestano pozivao još od majčine utrobe. Činjenica je da je duša Pavlova osjećala u sebi taj poziv ali ga nije posve prepoznavala. To se vidi iz Pavlove čežnje za Bogom i Pavlova konstantnog nemira što se ta čežnja ne ispunja. Njegova je duša čeznula za Isusom ali nije znala kako do Isusa. Tu čežnju Pavao nije mogao u sebi obuzdati. Ona ga je proganjala i tjerala da traži. Nije bio zadovoljan postojećim nego je uvijek tražio više i drugačije. Nitko se od Židova nije toliko zauzeo, ali iskreno zauzeo za Jahvu, kao što je to bio Savao. U njemu je gorjela čežnja za dom Jahvin i zato je proganjao kršćane svom žestinom jer je u njima vidio najveću prijetnju svojoj vjeri. Progoneći Krista nije znao da ga time gorljivo traži. Mogao je mirno osuditi kršćane kao i svi ostali Židovi i mirno sjediti kod kuće i nastaviti svoj studij kod učitelja Gamaliela. Ali Pavao to nije mogao. Čežnja za Bogom, glas Isusov kojeg on nije bio svjestan u sebi, nije mu dao mirovati. Vjerujem da ni on sam nije znao točno protumačiti zbog čega čini ono što čini ali je čežnja bila jača od znanja. Kad ga je Isus oborio na tlo, kad je doživio pad, tek tada čuje poziv jasno i neupitno. Međutim, iako je čuo poziv, još se ne odaziva. Istina, slijedi upute glasa, ali je morao proći vrijeme trpljenja, sljepila, sumnje kršćana, osame, pustinje i čišćenja pa da odgovori onom jednakom žestinom kao kad je progonio kršćane. Pavlova žestina, vatrenost, sposobnost... ostaje posve ista samo sada u posve drugom pravcu. Konačno njegova duša zna da je na pravom putu i da je to onaj put za kojim je on čeznuo od najranijeg djetinjstva ali nije znao. Zato sa sigurnošću kaže da ga je Isus pozvao još u majčinoj utrobi. Na kraju će puta s potopnom sigurnošću i sa ispunjenom životnom čežnjom kazati: „Znam kome sam povjerovao“ ... „Meni je živjeti Krist a smrt samo dobitak.“ Kad je Isus oborio Pavla s konja i pitao ga zašto ga progoni i dao mu upute što mu je dalje činiti, zašto se Pavao nije bunio. Zašto nije postavio stotine pitanja? Zašto nije tražio provjeru i dokaze da je to Isus? Ništa od toga nije ni

tražio niti pitao nego posve pristao na sve što je Isus tražio. I to odmah bez kolebanja. To me podsjeća i na poziv sv. Mateju. Matej u carinarnici sjedi sa svojim kolegama i sigurno je nešto radio, brojio novce ili sređivao papirologiju. Isus ulazi na vrata, pogleda Mateje, i kaže mu: „pođi za mnom!“ I Matej bez ikakve riječi, bez ikakvih pitanja, bez ikakvih traženja garancija i dokaza ili osiguranja, polazi za Isusom. Zbog čega? Kako to da čovjek tako pođe za Isusom, sve ostavi iza sebe, i obitelj i posao i poznanike i mjesto i posao i pođe za Isusom da se više nikada ne vrati. Zbog čega?

Ovo nije samo slučaj kod Pavla i Mateja. To vidimo i kod poziva prvih učenika.

Isus se svakom čovjeku na Genezaretskom jezeru obraća i traži njihovo obraćenje i vjeru u Kraljevstvo nebesko ali samo četvoricu poziva da napuste sve, i posao i obitelji i imanje. Traži da pođu za njim i da se nikada više ne vrate svojim roditeljima i svome poslu. Nikada do kraja života. Ne znaju ni kamo će ni što će, ne znaju ni njegova nauka ni njegova zakona i života. Ne znaju što ih čeka, od čega će živjeti, što će raditi. Ne znaju uopće ništa osim što su čuli zvuk nekoliko riječi iz njegovih usta... Pa ipak smjesta ostavljaju sve i polaze za njim da se nikada više ne vrate natrag.

Nama to danas izgleda neshvatljivo iako znamo puno više od onoga što su ti učenici znali. Znamo tko je taj Isus iz Nazareta i znamo što od nas traži pa ipak se ne bismo odazvali njegovu pozivu. Barem ne tako brzo i tako temeljito. Ili se to samo tako čini.

Taj poziv prvih učenika nije se dogodio zato što je Isus zanosno propovijedao pa se ovi oduševili i pošli za njim niti se dogodio poziv jer su oni čitavo vrijeme tragali za istinom, tražeći Boga i njegovu pravednost i konačno ga našli u Isusu. Ne. Kaže evanđelje da se poziv temeljio na Isusovu pogledu i zvuku glasa Dobroga Pastira: „Isus ugleda dvojicu braće i reče im...“ Samo jednom pogledu i samo jednom pozivu čitav život povjeriti. Samo jednom pogledu i riječi običnoj: pođi za mnom! No, nije to stvar samo tog trena, već je to susret dugo iščekivan. Duša naša makar toga i ne bili svjesni dugo je meditirala taj pogled i taj glas i čekala ga. Od najranijeg djetinjstva na njoj se taložila njegova slika. I samo se na njezinu ljubav čeka. A susret je završnica čekanja, olakšanje i provala radosti.

Kad meni postulanti dođu na prvi razgovor, zamolim ih da ukratko opišu svoj poziv, tijek zvanja. Preko 80 posto ih je odgovorilo da su još u ranom djetinjstvu govorili da će biti fratri, svećenici, pravili su oltare po kući i „govorili misu“ pred svojimima. To je za njih i njihove tada bila samo igra, ali meni se postavlja pitanje: je li to bila samo igra? Već tada Isus je spustio svoj pogled na njih i rekao: pođi za mnom, iako toga nisu bili svjesni. Kasnije taj se pogled većinom gubi uslijed životnih briga ali uvijek iznova iskrasne kad se malo više povuku u molitvu, osamu ... bilo to u

frami, Međugorju, na nekom seminaru, nekom predavanju, molitvenom susretu, životnoj poteškoći...

Isus će kasnije kazati: „niste vi izabrali mene nego sam ja izabrao vas“. Isus je mogao odabrati koga je htio ali ovdje se radi o odabiru običnih i slabih ljudi kakvih je najviše među nama.

Dakle oni nisu izabrani jer su bili iznimno dobri, jer su tragali za istinom i posjedovali istinu. Istinu će spoznati kasnije, hodeći za njim i slušajući njegovu riječ. Za početak je bilo samo dostatno njihovo povjerenje. Spremnost „ostaviti sve“ i krenuti za njim. Povjerenje u Isusa je preduvjet spoznaje istine, spoznaje Isusa, spoznaje sebe i svoga životnoga puta do Isusa.

Za početak se od nas ne traži da budemo besprijeekorni, dobri i sveti nego da imamo povjerenje u njega, u njegov poziv. Da smo kadri ostaviti sve zbog njega i da nam ništa ne smije biti na putu kad nas Isus zove. Povjerenje je usko povezano s vjerom. Kad su se ova četvorica odazvala nisu znali niti tko je on ustvari, niti što želi, niti kamo će ići niti imali on gdje glavu svoju nasloniti a kamoli da i njima osigura smještaj. Jednostavno idu jer imaju povjerenje, vjeru.

Radi se o činu vjere, a povjerovati nije lako. Uvijek postoji i sumnja kako to da je Gospodin, među tolikim ljudima, mislio baš na mene? Ali on me nije tek samo tako pozvao i ostavio me samoga nego je i pripremio put za mene. Putem naših majki, baka, očeva, djedova, svećenika, časnih sestara, molitvenih zajednica, župe.... Gospodin djeluje na taj način. I to je njegova ljubav, konkretna, vječna, djelo njegovih ruku. Samo milošću Božjom možemo shvatiti tu ljubav. Zato molimo za tu milost! Papa Franjo nam govori kako se Božja ljubav ne može razumom shvatiti nego samo osjetiti, isplakati, ali razumjeti – ne, što nam govori o veličini te ljubavi. Gospodin nas odavno priprema i hodi s nama, pripremajući druge. Uvijek je s nama! Molimo milost da srcem shvatimo njegovu veliku ljubav.

Pripremio:
Fra Stanko Mabić, OFM

Molitva vjernika

U zajedništvu s cijelom Crkvom uputimo Ocu nebeskom svoje molitve:

1. Za papu Franju, biskupe, svećenike, redovnike i redovnice da budu revni i u duhu gorljivi kako bi svojim životom i radom nadahnuli mlade na promišljanje o svećeničkom ili redovničkom pozivu, molimo te.
2. Oče Nebeski, pruži puninu svoga života svim osobama koje su Tebi posvećene, neka budu radosne u svom darivanju, neumorne u svom služenju, velikodušne u svojoj ljubavi te neka njihov primjer otvara druga srca da poslušaju i slijede Tvoj poziv, molimo te.
3. Gospodine, udjeli puninu svoga života kršćanskim obiteljima, da budu žarke u vjeri i u crkvenom služenju te da tako doprinose nastanaku i razvoj novih posvećenih zvanja, molimo te.
4. Gospodine Isuse, Pastiru Dobri, Ti koji si rekao: „Žetve je mnogo, a radnika malo. Molite dakle gospodara žetve da pošalje radnike u žetvu svoju“, probudi u srcima mladih želju da u današnjem svijetu budu radosni svjedoci Tvoje ljubavi, molimo te.
5. Za sve one koji su neustrašivo navještali Radosnu Vijest, Isusa Krista, te donosili ljubav i mir, udijeli im, Gospodine, mjesto blaženstva, svjetlosti i mira u svome Kraljevstvu, molimo te.

Oče Nebeski, usliši naše molitve i ojačaj u nama žar ljubavi i predanja u služenju onima kojima smo poslani. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Pripremila:
s. Marina Perić, SMI

MOLITVA ZA DUHOVNA ZVANJA

Gospodine Isuse Kriste ti sam si nam rekao: "Žetva je velika ali radnika malo.

Molite dakle Gospodara žetve da radnika pošalje u žetvu svoju."

Pogledaj Gospodine potrebe svoje crkve i naše biskupije
i daruj joj dovoljan broj svetih svećenika, redovnika i redovnica,
koji će vjerno, požrtvovno i nesebično služiti tvome narodu.

Mnogo je onih koje si pozvao
ali tako malo onih koji se radosno odazivaju Tvome pozivu,
koji slušaju i čuju Tvoj glas: „Dođi i slijedi me.“

Molimo te, pohodi naše obitelji da budu zajednice ljubavi
u kojima roditelji s radošću primaju djecu
i pomozu da ona odrastu u prijateljstvu s Bogom
te postanu ljudi poslušni nadahnućima Duha Svetoga.
Ohrabri mlade da vjeruju ljubavi i spoznaju veličinu života
stavljenog u službu drugima po svećeničkom i redovničkom zvanju
te mnoge privedu k Tebi, jedinome Putu, Istini i Životu.

Ti si Gospodine, naša Nada, u Tebe se uzdamo.

Pripremio:
Don Danijel Vidović, SDB